

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor European Studies van de NHL Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	:	NHL Hogeschool
30 september 2014	Naam opleiding	:	hbo-bachelor
onderwerp		:	European Studies (240 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	:	3 januari 2014
accreditatie hbo-bachelor	Variant opleiding	:	voltijd
European Studies van de NHL Hogeschool	Locatie opleiding	:	Leeuwarden
(002646)	Datum goedkeuren panel	:	23 april 2013
uw kenmerk	Datum locatiebezoeken	:	28 en 29 mei 2013
01.06.03	Datum visitatierapport	:	december 2013

Aanvullende informatie

ons kenmerk	NVAO/20143056/AH	Op 5 juni 2014 heeft de NVAO een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van het panel, de secretaris van het panel en de contactpersoon van het evaluatieorgaan (NQA) over de eindkwalificaties van de opleiding, het hbo-bachelorniveau van de opleiding, de door de opleiding gehanteerde literatuur en de evaluatieresultaten. Namens het panel was de voorzitter mr. H.J.L.M. Luytgaarden aanwezig en namens de NQA drs. J. Braaksma en drs. N. Goebel. Uit dit gesprek blijkt dat het panel tijdens de visitatie een opleiding heeft aangetroffen die aan de maat is en van voldoende hbo-bachelor niveau. Op het moment van visiteren was de opleiding recentelijk gestart met de invoering van een nieuwe set competenties. Het panel is van oordeel dat deze set competenties in voldoende mate de competenties voor European Studies (Tuning project EU 2013) afdekt. Het gerealiseerd niveau voldoet, ondanks de keuze van de opleiding om een beperkt aantal competenties op 'intermediate' niveau af te toetsen, aan het hbo-bachelor niveau. De beoordelingsformats, de toetsing (inclusief eindwerk) waren ten tijde van de visitatie reeds in lijn met de nieuwe set competenties. Naast Nederlandstalige literatuur heeft het panel voldoende Engelstalig materiaal, bijvoorbeeld in de vorm van handboeken aangetroffen. Het panel heeft vastgesteld dat de informele kwaliteitszorg in deze kleine organisatie in voldoende mate garantie biedt voor de kwaliteitsborging van de opleiding. Het panel heeft gesproken met een enthousiast en inhoudelijk sterk team. Tijdens het gesprek met de NVAO benadrukt het panel het belang van een goede strategie en aansturing voor het goed oppakken, uitwerken en implementeren van de aanbevelingen van het panel. De NVAO heeft deze aanvullende informatie in haar oordeelsvorming betrokken	
bijlagen	3		

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de hbo-bacheloropleiding European Studies van NHL Hogeschool als voldoende.

De opleiding European Studies is samen met de opleidingen Integrale Veiligheid en Bestuurskunde ondergebracht in de Thorbecke Academie, die op haar beurt onderdeel is van het Instituut Economie en Management (ECMA) van de NHL Hogeschool.

Eindkwalificaties

De opleiding European Studies heeft tien competentiegerichte eindkwalificaties waarvan er vier gemeenschappelijk zijn voor alle opleidingen binnen het Instituut Economie en Management (ECMA) en drie voor alle opleidingen van de binnen ECMA gepositioneerde Thorbecke Academie. De drie overige competenties zijn specifiek voor European Studies. Het betreft competenties op het gebied van marketing, communicatievraagstukken en navigeren in de Europese Unie. Qua niveau sluiten de gepresenteerde huidige competenties aan bij wat gangbaar is in bacheloropleidingen.

Uit het meest recente competentieoverzicht blijkt dat de component Europese Studies versterkt is en is afgezet tegen en grotendeels congruent is met de vanuit het Tuning project van de EU gepresenteerde concept competenties. Hiertoe is de marketinggerichte competentie vervangen door twee nieuwe competenties op het gebied van public affairs en cross cultural management. Uit de aangegeven documentatie blijkt dat de aansluiting op het landelijke competentieprofiel voldoende is.

Het panel komt tot het oordeel voldoende.

Programma

Het programma draagt bij aan de ontwikkeling van professionals met een internationale oriëntatie. De samenhang in het programma is duidelijk via vier leerlijnen en door het principe van een redelijk strak geprogrammeerde basis -waarin verschillende onderdelen Thorbecke-breed of ECMA-breed worden aangeboden-, gevolgd door veel mogelijkheden voor eigen invulling in de laatste jaren van de opleiding.

De diepgang en actualiteit van het programma zijn passend. Ook de gebruikte literatuur voldoet over het geheel genomen. Het panel is positief over het voornemen om in 2016 van de literatuur 75 procent Engelstalig te laten zijn. Tevens apprecieert het panel dat docenten eigen Engelstalige syllabi en manuals ontwikkelen. Wel adviseert het panel om op korte termijn enkele klassiekers aan de literatuurlijst toe te voegen.

De onderzoekslijn in het programma ziet er goed uit door de combinatie van het zich eigen maken van kennis en vaardigheden in specifiek op onderzoek gerichte onderdelen in het

Pagina 3 van 8 programma en directe toepassing en verdere ontwikkeling daarvan in aan de beroepspraktijk gerelateerde opdrachten en projecten.

Er is in praktijk ook sprake van een samenhangend en doordacht vormgegeven programma. Het didactisch concept en de werkvormen blijken in de praktijk gevarieerder en verder ontwikkeld en geïmplementeerd te zijn dan de documentatie doet vermoeden.

Het onderwijsbeleid 2014-2015 laat zien dat de Thorbecke Academie uitdrukkelijk kiest voor het bestuurlijk benaderen van Europese thematieken. De opleiding is zich bewust dat deze keuzes in het programma hun neerslag moeten krijgen. Het panel adviseert dit proces snel en krachtig ter hand te nemen.

Het panel geeft de opleiding in overweging om het aantal contacturen te verhogen en een ander systematischer te bewaken, zodat er meer zicht ontstaat op wat de studeerbaarheid precies beïnvloedt.

Het panel beoordeelt het onderwerp programma en de daarbij horende standaarden als voldoende.

Personeel

Het personeelsbeleid zoals verwoord in de kritische reflectie heeft het panel in de gesprekken geïllustreerd gezien met voorbeelden uit de praktijk. Het panel geeft de opleiding in overweging het personeelsbeleid sterker te sturen vanuit de in het onderwijsbeleid 2014-2015 gepresenteerde visie.

Het panel heeft een klein maar krachtig team aangetroffen. Vooral de grote gemotiveerdheid, betrokkenheid en onderlinge solidariteit van docenten bij hun vak en bij de opleiding zijn het panel opgevallen. Zowel de bereidheid als de faciliteiten voor verdere professionalisering zijn in orde en het docentencorps opereert echt als een team. De studenten hebben gemeld de docenten te waarderen om hun lesgeven en het feit dat ze 'up to date' zijn.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel voldoende voor het personeelsbeleid en kwantiteit en goed voor de kwaliteit van het personeel.

Voorzieningen

Er zijn voldoende pc's, en ook het studievoortgangregistratiesysteem Educator en de digitale leeromgeving Blackboard voldoen. De fysieke afdeling van de Thorbecke Academie is herkenbaar en ademt een eigen sfeer. De studieloopbaanbegeleiding is gestructureerd opgezet. Studenten zijn over het geheel genomen tevreden over de begeleiding door docenten. De informatievoorziening kan op bepaalde punten nog verbeterd worden. Het panel komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel voldoende voor het onderwerp voorzieningen.

Kwaliteitszorg

De formele interne kwaliteitszorg bij European Studies lijkt op papier redelijk in orde, maar functioneert in de praktijk nog niet als zodanig. Desondanks heeft het panel in de gesprekken wel verbeteracties gerapporteerd gekregen. De stijgende scores in de NSE illustreren dit. Voor het panel is duidelijk dat deze informele en waardevolle kwaliteitszorg in een kleinschalige opleiding werkt, maar het geeft ter overweging beleid te formuleren om tot een systematischer aanpak te komen.

Pagina 4 van 8 Het panel constateert dat de opvolging van de aanvullende opleidingsbeoordeling uit 2009 en de midterm audit, die wezen op een aantal tekortkomingen die het panel nog steeds heeft kunnen vaststellen, niet snel op gang lijkt te zijn gekomen. Verbeteracties hebben ogenschijnlijk een ad hoc en sterk persoonsgebonden karakter, wat weliswaar door studenten en docenten gewaardeerd wordt, maar toch onvoldoende gestructureerd en controleerbaar is. Het panel beveelt aan een meer systematische verbetercyclus te implementeren.

Voor het panel is de rode draad dat studenten, docenten, opleidingscommissie, examencommissie en adviesraad op veel punten informeel en op enkele punten formeel betrokken zijn bij de kwaliteitszorg in deze kleine opleiding. Echter, mocht de groei van de opleiding doorzetten, dan zal de uitdaging zijn om de verworvenheden van het informele systeem zoveel als wenselijk en functioneel te handhaven bij het verder formaliseren van de kwaliteitszorg. Met name de uitkomsten van de NSE laten zien dat daardoor de huidige opleiding tot aanzienlijke verbeterlagen in staat is. Het panel komt op grond van haar bevindingen tot het oordeel onvoldoende voor de standaard verbetermaatregelen en een voldoende voor de standaarden evaluatie resultaten en betrokkenheid bij kwaliteitszorg.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Ten tijde van het bezoek heeft het panel een grote diversiteit in kwaliteit van de vijftien bekeken afstudeerwerken uit 2011-2012 aangetroffen, met betrekking tot beoordelingsformulieren, beoordelingen, motivaties en waarderingen. In de uitbreiding van de steekproef heeft de opleiding laten zien in 2012-2013 daadwerkelijk een forse verbeterlag op dit punt te hebben gemaakt. Het niveau en de kwaliteit van de tien afstudeerwerken uit 2012-2013 zijn sterk verbeterd, de beoordelingsformulieren zijn veel consistent en transparanter van opzet en ze worden meestal goed ingevuld. De toetscommissie speelt hierin naar de observaties van het panel een cruciale rol. Echter, het zijn de toegewijde docenten die de nieuwe formulieren voor zowel de monitoring van de toetsconstructie als voor het beoordelen van afstudeerwerken niet alleen gebruiken, maar ook consistent en zoals bedoeld toepassen. De opleiding en vooral de studenten hebben hier veel baat bij. Het panel adviseert deze nieuwe, systematische en transparante praktijk verder te implementeren.

Het veelbelovende concept werkplan van de toetscommissie en de beknopte maar heldere rapportages over de analyses van toetsen gedurende de opleiding, die overigens over het geheel genomen aan de maat zijn, laten zien dat de opleiding de kwaliteit en de kwaliteitsborging van de toetsing en beoordeling grote prioriteit geeft en goed aanpakt.

Het panel komt op grond van deze bevindingen en vooral de grote verbeterlag die aantoonbaar gaande is tot het oordeel voldoende.

Bestuurlijke afspraak

De NVAO heeft vastgesteld dat de opleiding de beweging om de opleiding ten goede te verbeteren vertrouwenwekkend heeft ingezet. Dit vertrouwen wordt verder geschraagd door een door de instelling uit te voeren mid term review. De instelling heeft op 4 juli 2014 bevestigd uiterlijk voor december 2017 een mid term review uit te voeren.

Pagina 5 van 8 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de NHL Hogeschool te Leeuwarden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 30 juni 2014 naar voren te brengen. Per e-mail van 8 september 2014 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot aanpassingen in bijlage 2.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor European Studies (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Leeuwarden) van de NHL Hogeschool te Leeuwarden. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 september 2014 en is van kracht tot en met 29 september 2020.

Den Haag, 30 september 2014

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'Z' followed by a horizontal line and a vertical stroke.

R. P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
		voltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Oriëntatie Programma	De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk	Voldoende
3. Inhoud Programma	De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	Voldoende
4. Vormgeving Programma	De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken	Voldoende
5. Instroom	Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten	Voldoende
6. Studeerbaarheid	Het programma is studeerbaar	Voldoende
7. Duur	De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma	Voldoende
8. Personeelsbeleid	De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid	Voldoende
9. Kwaliteit personeel	Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma	Goed
10. Omvang personeel	De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma	Voldoende
11. Huisvesting	De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma	Goed
12. Studiebegeleiding	De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten	Voldoende
13. Evaluatie en KZ	De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen	Voldoende
14. Verbetermaatregelen	De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen	Onvoldoende
15. Betrokkenheid	Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken	Voldoende
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar.

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Uitval	59,1%	50,0%	42,9%	42,9%	30,3%	45,2%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor.

Cohort	2007	2008	2009
Uitval	22,2%	42,9%	10%

Tabel 3: Rendement.

Cohort	2006	2007	2008
Rendement	83,3%	44,4%	50%

Tabel 4: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD
Percentage	94%	9%

Tabel 5: Student-docentratio.

Ratio	33:1
--------------	------

Tabel 6: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	12	13	3	6

- Mr. H.J.L.M. van de Luytgaarden (voorzitter), Extern lid examencommissie Bernhard Lievegoed University Driebergen, Lector Recht in Europa/Recht in de Euregio bij Zuyd Hogeschool, Expert bij de European, Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, Affiliated member Euroacademia;
- F.A.A. De Decker MA (lid), Stafmedewerker onderwijs bij de Associatie Universiteit Gent, de koepelorganisatie van de Universiteit Gent, Hogeschool Gent, Arteveldehogeschool en Hogeschool West-Vlaanderen;
- J.J.J.W.G. Moors MA (lid), Adviseur Euregio/Internationale Zaken, Kamer van Koophandel Limburg;
- K.E.H. Schelvis (student-lid), volgt de hbo-bacheloropleiding European Studies aan Zuyd Hogeschool.

Het panel werd ondersteund door drs. Braaksma, secretaris (gecertificeerd).